

Sygn. akt I UK 335/15

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania K. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Chorzowie
o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 czerwca 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z dnia 8 kwietnia 2015 r., sygn. akt III AUa 1641/14,

I odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**II przyznaje adwokatowi M. I. od Skarbu Państwa-Sądu
Apelacyjnego w Katowicach tytułem nieopłaconej pomocy
prawnej udzielonej ubezpieczonemu w postępowaniu
kasacyjnym 120 zł (sto dwadzieścia) podwyższone o stawkę
podatku od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił apelację K. G. wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 29 kwietnia 2014 r.

Postępowanie dotyczyło prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wywołanej wypadkiem przy pracy. Decyzją z dnia 31 października 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Chorzowie odmówił wnioskodawcy prawa do świadczenia, gdyż w jego ocenie był on osobą zdolną do pracy.

Sąd pierwszej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe. W opinii z dnia 15 stycznia 2013 r. biegły neurolog stwierdził, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Identyczną tezę postawił biegły chirurg w opinii z dnia 25 lutego 2013 r. Tak też orzekli biegli neurolog i ortopeda w opinii z dnia 14 marca 2013 r. Zdolność wnioskodawcy do pracy potwierdzili również ci sami biegli w opiniach uzupełniających z dnia 18 października 2013 r. i 29 listopada 2013 r. W każdej z przeprowadzonych opinii wskazywano na poprawę zdrowia ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy powołując się na art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniach społecznych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.) w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) uznał odwołanie za niezasadne.

Sąd drugiej instancji, po rozpoznaniu apelacji wnioskodawcy, dokonał omówienia przesłanek definicji częściowej niezdolności do pracy, wynikających z art. 12 ust 3 ustawy o emeryturach o rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Następnie odniósł się do ustaleń stanu faktycznego. Omówił ponownie przeprowadzone opinie biegłych, dokonał ich oceny i doszedł do wniosku, że obiekcje ubezpieczonego dotyczące niezdolności do pracy są nieuzasadnione. Podkreślił, że podziela ocenę stanu faktycznego przeprowadzoną przez Sąd pierwszej instancji. Sąd odwoławczy podkreślił, że decydujące znaczenie miała okoliczność, że u wnioskodawcy w stosunku do poprzedniego badania z dnia 3 października 2008 r. nastąpiła istotna poprawa stanu zdrowia. Konkluzję tą uwiarygadnia interpretacja rezonansu magnetycznego z dnia 29 czerwca 2013 r. Dlatego Sąd Apelacyjny odmówił uwzględnienia wniosku pełnomocnika odwołującego w przedmiocie uzupełnienia opinii, tym bardziej, iż żądanie ponowienia lub uzupełnienia dowodu z opinii biegłych jest bezpodstawne, jeżeli sąd uzyskał od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999r., II UKN 69/99, OSNAPiUS 2000 nr 23, poz. 864 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1999 r., II UKN 158/99, OSNAPiUS 2001 nr 2, poz. 51),

a potrzeba skorzystania z ponownej opinii biegłych powinna wynikać z konieczności wyjaśnienia spornych okoliczności, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonych opinii (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1999r., I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000 nr 22, poz. 807).

Skargę kasacyjną złożył ubezpieczony. Zaskarżył wyrok w całości, domagając się jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania. Za podstawę skargi kasacyjnej wnioskodawca wybrał naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, to jest:

- art. 272 k.p.c. w zw. z art. 289 k.p.c. poprzez nie przeprowadzenie konfrontacji biegłych w związku z przedstawionymi przez nich rozbieżnymi opiniami dotyczącymi niezdolności do pracy K. G. wskutek wypadku przy pracy, a także niewezwanie biegłych na rozprawę celem ustnego wyjaśnienia opinii złożonych na piśmie, co doprowadziło do braku obiektywnych podstaw do ostatecznej weryfikacji i usunięcia wątpliwości w sprawie, stanowiących istotę sporu;

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez sporządzenie przez Sąd Apelacyjny w Katowicach uzasadnienia zaskarżonego wyroku w sposób uniemożliwiający w istocie skuteczną kontrolę kasacyjną tez w nim postawionych, jak również brak odniesienia się do wszystkich dowodów przeprowadzonych w toku postępowania dowodowego oraz brak przeprowadzenia ich oceny, w szczególności wydanej w dniu 13 stycznia 2012 r. opinii uzupełniającej, opracowanej przez zespół biegłych - specjalistę chirurgii urazowo-ortopedycznej H. L. oraz specjalistę neurologa P. G., a przede wszystkim, w konsekwencji powyższego, rozpoznanie apelacji K. G. w sposób wybiórczy;

- art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez nie dokonanie przez sąd drugiej instancji wszechstronnej analizy całego materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie, w szczególności poprzez pominięcie przy wydawaniu wyroku tego, na jakiej podstawie poprzedni biegli orzekli niezdolność do pracy K. G. co skutkowało przyznaniem mu renty oraz rozważenia tego, że opinie biegłych z dnia 13 stycznia 2012 r. oraz z dnia 4 października 2012 r. są skrajnie ze sobą sprzeczne; a także poprzez niezasadne oddalenie wniosku o przeprowadzenie uzupełniającej opinii biegłej lek. med. A. Z. celem umożliwienia odwołującemu się

zadania pytań wskazanej biegłej i uzyskania ustnych wyjaśnień opinii sporządzonej na piśmie; oraz niezasadne oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii zespołu innych biegłych sądowych z zakresu neurologii i ortopedii wobec przeprowadzenia dowodu z opinii biegłej z zakresu medycyny pracy; co skutkowało wydaniem przez Sąd Apelacyjny w Katowicach wyroku o zaskarżonej treści;

W ocenie wnioskodawcy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Świadczy o tym rażące naruszenie przepisów postępowania. W konsekwencji stan ten doprowadził do tego, że w toku postępowania apelacyjnego i podejmowanych czynności decyzyjnych związanych z wydaniem zaskarżonego orzeczenia nie została zrealizowana zarówno funkcja rozpoznawcza, jak i kontrolna tego sądu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera przesłanek umożliwiających jej przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Kategoria prawna, do której odwołuje się wnioskodawczyni, została wyznaczona niedookreślonym zwrotem. Powszechnie przyjmuje się, że oczywista trafności skargi kasacyjnej ma miejsce wówczas, jeśli dla przeciętnego prawnika, jest ona niewątpliwa, z góry widoczna, bez potrzeby głębszej analizy stosunku prawnego oraz bez sprawdzania i oceny dowodów. Zapatrywanie to powinno wystąpić już w trakcie przedsądu, czyli wstępnego badania skargi kasacyjnej, gdyż na tym etapie procedowania rolą Sadu Najwyższego nie jest szczegółowe badanie zgłoszonych podstaw zaskarżenia. Dodać do tego należy, że według art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. to skarga kasacyjna - a nie żądanie strony - powinna być oczywiście uzasadniona. Oznacza to, że między przeświadczeniem, o którym mowa w tym przepisie, a przynajmniej jedną z podstaw skargi kasacyjnej musi istnieć zależność.

Z przepisu art. 272 i 289 k.p.c. wynika, że biegli głoszący odmienne tezy mogą być przez sąd konfrontowani. Zapoznanie się ze wszystkimi opiniami biegłych przeprowadzonymi w trakcie postępowania świadczy jednak, że ich wypowiedzi były zbieżne ze sobą, wzajemnie się uzupełniały, a biegli w opiniach

uzupełniających odnosili się do wcześniejszych wypowiedzi. W tych okolicznościach problematyczne jest wywiedzenie z przywołanych przepisów, że Sąd drugiej instancji miał obowiązek skonfrontowania biegłych. W każdym razie trudno uznać, że doszło do oczywistego naruszenia wspomnianych przepisów.

Analiza uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego nie wykazuje, że doszło do naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Staje się to zrozumiałe, jeśli weźmie się pod uwagę, że Sąd ten zadeklarował, że uważa za własne ustalenia Sądu pierwszej instancji. W rezultacie tego zabiegu, który jest w pełni dopuszczalny, Sąd drugiej instancji nie miał obowiązku odnoszenia się do każdego z dowodów z osobna. Świadczy to o tym, że oczywista zasadność również tej podstawy skargi kasacyjnej jest dyskusyjna.

Ostatni z zarzutów zgłoszonych przez wnioskodawcę, a oparty na art. 233 § 1 k.p.c., dotyczy oceny materiału dowodowego. Z przepisu art. 398³ § 3 k.p.c. można się dowiedzieć, że podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów. Oznacza to, że już z tej przyczyny podstawa ta nie może świadczyć o oczywistości skargi kasacyjnej.

Sumą przedstawionych racji jest wniosek, że skarga kasacyjna ubezpieczonego nie spełnia warunków z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Patrząc obiektywnie na sposób procedowania Sądu drugiej instancji trudno uznać, że przywołane w nadzwyczajnym środku odwoławczym zarzuty są oczywiście uzasadnione. Dlatego zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

Sąd Najwyższy nie orzekał o kosztach procesu organu rentowego, gdyż odpowiedź na skargę kasacyjną została wniesiona po terminie.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu w postępowaniu kasacyjnym z urzędu orzeczono na podstawie art. 29 ust 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze w związku z § 2 ust. 3, § 12 ust. 2 i § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).

